Recensie: Joan Miró Sculptures ****1/2

Museum Beelden aan Zee
donderdag 7 november 2024

foto © Studio Gerrit Schreurs

Recensie:
Ambitieus. Iets te ambitieus bleken we toen we naar Den Haag en Scheveningen trokken om op een middag zowel in Kunstmuseum Den Haag de tentoonstelling Dior A New Look (nog tot en met 26 januari 2025) enerzijds en Léon Spilliaert en Dirk Braeckman: Nachtdieren (nog tot en met 12 januari 2025) anderzijds te combineren met Joan Miró Sculptures in het museum Beelden aan Zee. We dachten het allemaal in één middag te kunnen zien, maar dat bleek wel erg krap qua timing. Punt is dat Den Haag en Scheveningen op dit moment ontegensprekelijk dé place to be vormen voor kunstliefhebbers. Want met drie tijdelijke toptentoonstellingen zet deze Nederlandse stad zich absoluut op de kunstkaart, voor zover dat nog nodig was.

(lees steeds verder onder de afbeeldingen)
Joan Miró (1893 – 1983) is vooral gekend om zijn schilderkunst. Zijn beeldhouwwerken genieten minder aandacht. Ten onrechte zo blijkt in Joan Miró Sculptures dat nu te zien is in het museum Beelden aan Zee te Scheveningen, op wandelafstand van het AFAS Circustheater waar nu de musical Frozen te zien is. Om maar te zeggen dat de plek - naast de dijk, het Kurhaus en de pier - verschillende troeven in handen heeft om er een weekenduitstapje van te maken.

Femmes et oiseaux / Women and birds, 1973. Brons / bronze, 80 x 60 x 50 cm,Collection Fondation Marguerite et Aimé Maeght, St-Paul-de-Vence (France).Foto / photo: Claude Germain - Archives Fondation Maeght, St-Paul-de-Vence. © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024
De locatie waar het museum zicht bevindt, dicht bij de Noordzee, ligt deze expo als gegoten. Het is namelijk in zijn ateliers aan zee, in Mont-roig Del Camp en op Mallorca dat Miró zijn liefde voor beeldhouwen versterkt zag. De dingen (kiezels, stenen, weggegooid materiaal zoals houten mallen voor schoenen, die laatste gebruikte ie in 1973 voor Women and Birds toen ie ze monteerde op een ondersteboven liggende stoel, of een omgekeerd glas dat ie gebruikte als basis voor Figure uit 1969 enz.) die ie in de buurt vond, verwerkte hij niet zelden in zijn assemblages, en de natuur en het strand leverden hem inspiratie op. Vrouwen, en dan met name vrouwelijke seksualiteit, ook blijkbaar want heel wat van zijn werken tonen vrouwen, ofwel te zien door een gat dat in het werk voorkomt, ofwel door de verwijzing naar twee borsten, een ei, of een combinatie van deze.
Personnage / Personage, 1967. Beschilderd brons / painted bronze, 218 x 47 x41,5 cm, Fundació Joan Miró,

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

Barcelona. © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024

In Personage uit 1967 zien we de Catalaan gebruik maken van een driepoot, slagersblok en deksel van een tarwecontainer. Dat laatste gebruikte ie om er een gezicht in geel van te maken. De ogen de de mond kraste en schilderde hij. Uit hetzelfde jaar kan je bij Joan Miró Sculptures ook Woman and bird zien. Een oud melkkrukje vormt daarbij het lichaam van de figuur. Het deksel van een doos gebruikte ie dan weer voor het hoofd. En in Woman, Bird uit 1972 combineert ie dan weer een jerrycan met een verftube om ze in brons tot één geheel te brengen.

Femme, oiseau / Woman, bird, 1972. Brons / bronze, 51,5 x 21 x 14,5 cm, Fundació Joan Miró, Barcelona. © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024

Het minste wat je kan zeggen is dat Miró beschikte over een rijke fantasie zoals in The tight-rope walker uit 1969 te zien is. Het hoofd is gemaakt door de benen en het lichaam van een speelgoedpop. De kalebas, een muziekinstrument, vormt het lichaam, de armen van de pop vormen de proportioneel gezien te kleine armen voor dit beeld. Twee houten stukken van een stoel en twee stenen sokkels staan dan weer voor de benen en de voeten van de sculptuur die je als 1 of als 2 kan beschouwen. Ofwel zie je er één figuur in ofwel een acrobatische act waarbij je een kind ondersteboven ziet balanceren boven een volwassene. Het is trouwens niet het enige werk waarin ie een kalebas verwerkt. Ook in Figure uit 1969 doet ie dat. We zien hem er boomstronken, kalebassen en pijlen voor gebruiken.

L'équilibriste / The tightrope walker, 1969. Brons / bronze, 91 x 39 x 13 cm,Collection Fondation Marguerite et Aimé Maeght, St-Paul-de-Vence (France).Foto / photo: Claude Germain - Archives Fondation Maeght, St-Paul-de-Vence (France). © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024

Een van onze absolute favoriete werken omwille van zijn eenvoud, fantasie en genialiteit is Sir and Madam uit 1969. Miró plaatst een vierkante, rood geschilderde kruk naast een rond zwart krukje. Op het zwarte plaatst hij een geel ei, dat is Madam. Op de vierkante kruk staat een doosje met iets wat op een gezicht lijkt, dat is Sir.

Monsieur et madame / Sir and Madam, 1969, beschilderd brons / painted bronze, 100 x 31 x 31 cm; 68 x 38 x 38 cm, Collectie Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam. © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024

Miró's kunst wordt vaak als surrealistisch bestempeld omdat het de realiteit overschrijdt en zelfs nu nog vallen sommige werken moeilijk te interpreteren. Toch wou de Catalaan zichzelf niet in een vakje stoppen. Hij vond zich in geen enkel -isme passen.

Joan Miró Sculptures toont een van zijn allereerste beeldhouwwerken: Figure uit 1945 dat ie uit vuurvaste klei vervaardigde. Het werk toont zijn interesse in het pre-Columbiaanse aardewerk. De vorm: een driehoekige mantel die hij later nog vaak zou gebruiken in zijn werk, zag er mee het levenslicht.

Ook zijn laat werk is te zien in Joan Miró Sculptures met The Warrior King uit 1981 bijvoorbeeld. Een grote plank, een borduurring en een houten lepel vormen samen een imponerende figuur. Ook voor Young girl dreaming of escape maakte de kunstenaar gebruik van een houten lepel in 1969. Samen met een kiezelsteen en fragmenten van een kruik uit aardewerk construeert ie een vrouw. Het ster- en vrouwelijke symbool verraden dat.

Personnage / Figure, 1974. Beschilderde synthetische hars / painted syntheticresin, 359 x 95 x 95 cm. Foto / Photo: "la Caixa" Foundation Contemporary ArtCollection. © Successió Miró c/o Pictoright Amsterdam 2024

Onder de letterlijk en figuurlijk grote werken die tentoongesteld zijn in Scheveningen stippen we Figure uit 1974, een uitvergrote wasknijper die de benen en het lichaam vormt van een vrouw, en Pair of lovers playing

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

with almond blossoms uit 1975 aan. Dat laatste werk maakte Miró voor het zakendistrict la Défense te Parijs waarvan we bij Joan Miró Sculptures een maquette zien die 4 keer kleiner is dan het uiteindelijke werk dat te ontdekken valt in de Franse hoofdstad. We zien een mannelijke figuur met een rond hoofd terwijl de andere een maansikkel als hoofd heeft. Dat is de vrouw. Museum Beelden aan Zee is nog maar de tweede plek buiten Barcelona waar deze maquette nu tijdelijk te bewonderen valt. Ook daarom behoort het werk en bij uitbreiding de ganse expo tot een van de must-sees van dit seizoen.

< Bert Hertogs >

Joan Miró Sculptures loopt nog t.e.m. 2 maart 2025 in het Museum Beelden aan Zee te Scheveningen. Meer info: beeldenaanzee.nl

Dior A New Look loopt nog tot en met 26 januari 2025 en Léon Spilliaert en Dirk Braeckman: Nachtdieren nog tot en met 12 januari 2025 in Kunstmuseum Den Haag. Meer info: kunstmuseum.nl

Frozen de musical speelt nog minstens tot eind januari 2025 in het AFAS Circustheater te Scheveningen. Meer info: stage-entertainment.nl

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.